

Atelierul

Am aflat că, de fapt, nici nu-l cheamă Alin, acasă-i ziceau Nelu și băieții din mahala GHIU. În prima zi de atelier din primul an de *belle arte*, fiecare nou student a apucat câte un șevalet, pe al lui era cineva iscălit, cine știe de când, Alin. Fetele găseau că e un nume poetic, elegant, colegii au început să-l strige Alin și când s-a hotărât să protesteze era deja prea târziu, așa a rămas. Deși nu s-a iscălit niciodată pe vreun tablou cu numele acesta ci doar I-G, G. sau GHEORGHIU, până și posteritatea l-a consemnat ca Alin Gheorghiu. Nici nu i se potrivea de loc, era ascuțit, bătaios, iritabil, ironic, cu toate că se ferea cu strășnicie de momente emoționante, câteodată le cădea victimă și atunci făcea tot posibilul să nu se vadă, trântea ușa ca să poată plânge singur.

După primii ani de facultate la profesorul Ressu, cu rezultate excepționale, odată cu implementarea realismului socialist în România, sub îndrumarea consilierului sovietic Kovalenko, ajunsese hăituit în școală și căzuse la diplomă, socotit fiind un element nociv, decadent, naționalist și formalist cu lucrarea lui despre Eminescu și Creangă în bojdeucă, o scenă de gen cu clarobscururi la o lampă de gaz. Am văzut un document original cu propunerea sa pentru tema aceasta, cu trimiteri la marii noștri înaintași, etc., etc.... și deasupra, în curmeziș peste pledoaria lui, decizia comisiei: *Campania de dezmiriștire!!!*

Toți colegii săi căpătaseră o bursă de doi ani cu 2.500 lei pe lună, o leafă rotunjoară și atelier, el nu. Lucra acasă, în camera sa, cu tavanul sprijinit într-un stâlp central și încerca, în van, să intre în expozițiile de stat la care era mereu refuzat. Maică-sa, care-l adora, îi dădea în secret dimineața 25 de bani pentru tramvai, urmând să facă rost de alții pentru întors. Dar era mândru și țăfnos, foarte sigur pe viitorul lui de mare pictor

încurajat de biografiile boeme ale moderniștilor de la începutul secolului XX, pe care le cunoștea pe dinafară.

Profesorul de estetică, Jacques Brutaru, îl lua în practică cu studenții chiar după ce terminase, să lucreze în *plain air* și să doarmă la cămin. Chiar dacă el obișnuia să-i sufle iubitele... îl ierta, căci era un mare iubitor al artelor. Așa l-am cunoscut eu, studentă în primul an, în practică la Tulcea.

Cam la o lună după ce ne-am întors din tabără, înainte de a pleca la mare, ne-am văzut la Arcul de Triumf, ca să-mi dea o scrisoare pentru Dina Oroveanu, iubita lui din vara aceea. M-am mirat că nu mi-a mai spus „măi fistic”, chiar m-a comparat cu un sirop rece cu sifon.

La Eforie, Dina a ascuns iute scrisoarea în sutien să n-o vadă Lucică Regenbogen, proaspăta ei cucerire, un dentist superb, plin de șarm și bani care a și plecat, mai apoi, în Israel. După ani a publicat în România un frumos și costisitor album despre cele mai cunoscute pictorițe ale lumii.

Alin nu a părut deloc întristat când a aflat rezultatul misiunii, m-a invitat să mergem împreună la mormântul lui Pallady, mort de curând. Nu știu cum s-a întâmplat, că n-am mai ajuns la Bellu, ne-am plimbat prin Herăstrău și, bietul om, în pofida logicii, a gusturilor lui la femei, în lipsa oricărei asemănări de caracter, de apucături, împotriva voinței sale, s-a îndrăgostit de mine.

Eu nu întruneam nimic din ce credea el că-i place. Pe de o parte, era un mare conformist, trăind cu părinții și surorile într-o casă de paiantă din cartierul Bucureștii Noi, unde buna cuviință era obligatorie, nu-și tutuia părinții, nu fuma în fața tatălui, spunea săru-mâna vecinilor vârstnici, ținea cont de părerea lui Madam Lisandru, supranumită *Europa Liberă*. Pe de altă parte, cu prietenii săi intelectuali, Eugen Barbu sau George Mihail, construia utopii noapți întregi în fum gros de țigară și frecventa cenacluri îndoielnice de literatură și artă, cu femei transparente și sofisticate, cu băuturi amestecate și conversații înalte la care, adeseori, rămânea îmbrăcat cu paltonul că pe de dedesubt n-avea veston... Eu eram o puștoaică obraznică și pistruiată, vorbeam tare, mă cățaram pe spetezele băncilor în parc, mâncam pe stradă semințe și porumb fiert de la țigani, mă descălțam și plescăiam cu tălpile goale

Privind pe deasupra pânzei

în băltoace, dar eram fată de arhitect și locuiam în casă cu etaj și pian.

Eram la fel de săraci ca ai lor, dar cu altă înfățișare. Habar n-avea cum să mă domesticească, drept pentru care a hotărât să mă școlească din punct de vedere artistic, că adică la facultate nu ne învață nimic ca lumea, mă ducea la Institutul Francez și-mi arăta albume, mă ducea la Ateneu, unde se enerva de moarte că mă cunosc cu toți snobii și nu mă fac că nu-i văd. I se părea o lipsă de respect față de el să vorbesc cu toată lumea...

Aș putea spune că eu am fost norocul lui, dacă în anul acela i-au intrat *Bragageria* și un *Peisaj din Tulcea* în Expoziția Anuală și i s-au și cumpărat (acum se află în colecția MNAR). În pasajul Zapan era un mare atelier de pictură, în care lucrau patru colegi și aveau o cameră de depozit pe care nu o foloseau. Cu îngăduința lor și cu autorizația Uniunii Artiștilor Plastici, Alin a spart o ușă către palierul scării, ca s-o transforme în atelier. Era o cămăruță caraghioasă, mai mult înaltă decât lată, părea o cutie de chibrituri ridicată pe partea cu scăpărici. De o parte era o fereastră mare ce dădea într-o îngustă curte interioară, cu geamuri la diferite etaje, de cealaltă, ușa către atelierul principal. Una dintre ferestrele din luminator era baia unui cântăreț de la operetă care făcea vocalize, ca omul, la duș:

– Mi-mi-mi-re-la-la-re-mi!!!

– Huo! La oase!! răcneau ascultătorii de la parter.

Atelierul acesta era într-atâta de îngust că trebuia să se dea pe după pânză ca să vadă modelul, dacă lucrarea era mai mare trebuia să se scoale în picioare și să privească pe deasupra, dar era al lui, numai al lui.

Când veneam în vizită, din discreție, fluieram din josul scării o temă muzicală pe care mi-o amintesc foarte bine, dar nu și compozitorul... (n-am venit NICIODATĂ neanunțată, nici mai târziu, am păstrat întotdeauna un mare respect pentru spațiul lui, *celula sa cosmică unde se simțea în siguranță*, cum obișnuia el să spună)

Nu mă laud, însă, cu o indiscreție grosolană: într-o seară, pe când eram acolo, s-au auzit uși trântite, Alin a stins lumina ca să nu se prindă vecinii că-i la atelier, m-am uitat pe o găurică din hârtia care astupa geamul ușii dintre camere

și l-am văzut pe Nică M. venind cu o tipă, am apucat să-i văd dezbrăcându-se, m-am luptat cu Alin să mă lase să mă uit, tras, împins, când am revenit se îmbrăcau la loc, vorbind ca doi amici. Mare dezamăgire!!

În mintea mea, chestia asta ar fi trebuit să fie cu totul altfel!!! Alin a zis că așa sunt pedepsiți nesimțiții care nu-și văd de treburile lor.

Băiat sărac, nu avusese niciodată o haină pe măsură. Acum, plin de bani, am cumpărat 3,5 metri de catifea reiată oliv (material specific pictorilor, Modigliani nu purta altceva, cred că nici Picasso...) și ne-am dus la cooperativa din pasaj să-și comande pantaloni cu vestă asortată. I-am făcut un desen și, fiindcă era sub demnitatea lui să-l însoțesc, a intrat plin de aplomb în croitorie de unde a ieșit, după o vreme, roșu de furie:

– Ce mi-ai făcut?!?

– Ce ți-am făcut?

Croitorul îl întrebase, zâmbind insidios, dacă vrea ca vesta să fie e x a c t ca-n desen.